

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **R., T.**, IČO: X., *zastúpeného JUDr. Jozefom Beňom, PhDr., advokátom so sídlom Námestie sv. Egídia 95, Poprad*, proti žalovanému **Daňovému úradu Kežmarok**, so sídlom Huncovská 1, Kežmarok, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí žalovaného z 09. februára 2009 č. 716/230/2963/09/Paye, 716/230/3016/09/Paye, 716/230/3003/09/Paye, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 23. septembra 2011, č. k. 1S/65/2009-64, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove z 23. septembra 2011, č. k. 1S/65/2009-64 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zastavil konanie, pretože z obsahu žaloby a pripojeného administratívneho spisu zistil, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

Krajský súd vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu a obsahu žaloby ustálil, že konanie je potrebné zastaviť, pretože nie sú dané podmienky pre takéto konanie, nakoľko žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

Ako vyplynulo z administratívneho spisu a napokon aj zo žaloby odvolanie žalobcu smerovalo voči rozhodnutiam prvostupňového správneho orgánu len čo do ich odôvodnenia, pričom správny orgán v zmysle ustanovenia § 47 ods. 5 písm. d/ zákona č. 511/1992 Zb.

o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2011 (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“), odvolanie zamietol a o tom vydal rozhodnutie, ktoré v tomto prípade nemusel ani vydávať, pretože postačilo písomné oznámenie. S poukazom na tieto skutočnosti mal krajský súd preukázané, že žalobca nevyužil všetky opravné prostriedky, ktoré v tomto konaní mal k dispozícii.

Krajský súd taktiež dospel k záveru, že k porušeniu subjektívnych práv žalobcu, na ktoré žalobca poukázal v doplnení žaloby, v tomto konaní nedošlo.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 druhá veta v spojení s 246c OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie nesúhlasiac s rozhodnutím krajského súdu, nakoľko postupom, pri ktorom bolo rozhodnuté bez účasti žalobcu napriek preukázanej práceneschopnosti, došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP s poukazom na § 205 ods. 2 písm. a/ OSP. Napriek práceneschopnosti žalobcu krajský súd konal a rozhodol bez výsluchu žalobcu, ktorý sa chcel vo veci vyjadriť. Hoci sa i na pojednávanie dňa 23. septembra 2011 ospravedlnil právny zástupca, ospravedlnil sa zároveň aj žalobca z dôvodu práceneschopnosti.

Ďalej nesúhlasil s právnym posúdením veci, nakoľko postupom podľa § 250d ods. 3 OSP krajský súd zastavil konanie, aj keď na to neboli splnené podmienky. Mal zato, že rozhodnutie daňového úradu je spôsobilé na preskúmanie súdom a nie je daný dôvod na zastavenie konania.

Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vrátil vec na ďalšie konanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení na odvolanie sa plne stotožnil s uznesením krajského súdu majúc za to, že konajúci súd správne aplikoval ustanovenie § 250d ods. 3 OSP, podľa ktorého uznesením konanie zastavil, pretože žaloba smerovala proti rozhodnutiam, ktoré nemôžu byť predmetom preskúmania súdom z dôvodu, že žalobca nevyužil všetky opravné prostriedky, ktoré mal k dispozícii v správnom (daňovom) konaní.

Poukázal na to, že keďže súd môže takto rozhodnúť bez toho, aby musel nariadiť pojednávanie, názor žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom za právne irelevantný;

navyše žalobca a ani jeho právny zástupca sa nariadeného pojednávania nezúčastnili, hoci boli predvolaní v dostatočnom predstihu a svoju neúčasť do jeho otvorenia neospravedlnili.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje žalovaný odvolaciemu súdu, aby napadnuté prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolanie (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

Podľa § 244 ods. 1 v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP (*rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov*) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP).

Ustanovenie § 247 ods. 2 OSP treba vykladať v súlade s podstatou a účelom súdneho preskúmania zákonnosti správnych rozhodnutí v správnom súdnictve tak, že zásadne bude predmetom preskúmania právoplatné správne rozhodnutie, proti ktorému podal žalobca v priebehu správneho konania riadny opravný prostriedok, ak bol účastníkom tohto konania a ak je riadny opravný prostriedok prípustný (k tomu pozri bližšie napr. Rs 31/2011 ZSP alebo aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 341/2010-27, z ktorého je zrejmé, že „*predpokladom založenia právomoci všeobecného súdu na preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je existencia právoplatného rozhodnutia po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú v správnom konaní*“).

Zákonný postup upravený ustanovením v druhej hlave piatej časti OSP teda neumožňuje súdne preskúmanie prvostupňového rozhodnutia, proti ktorému zákon pripúšťa

podanie riadneho opravného prostriedku v správnom konaní – odvolania (k tomu pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/48/2008 z 03. septembra 2008 - ASPI ID JUD36522SK).

Obsahom administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) zhodne s krajským súdom mal preukázané, že žalobca sa domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutí žalovaného Daňového úradu Kežmarok zo dňa 09. februára 2009 vydaných pod č. 716/230/2963/09/Paye (platobný výmer), 716/230/3016/09/Paye (dodatočný platobný výmer) a 716/230/3003/09/Paye (dodatočný platobný výmer), ktorými bol žalobca zaviazaný zaplatiť rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie II. štvrťroka 2005 v sume 4.243,84 eura rozhodnutím č. 716/230/2963/09/Paye, za zdaňovacie obdobie III. štvrťroka 2005 v sume 7.225,38 eura rozhodnutím č. 716/230/3016/09/Paye a za zdaňovacie obdobie IV. štvrťroka 2005 v sume 8.301,56 eura rozhodnutím č. 716/230/3003/09/Paye, ktoré žiadal zrušiť a vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Ide o rozhodnutia prvostupňového daňového orgánu (správcu dane), proti ktorému bolo podľa § 46 zákona č. 511/1992 Zb. možné podať odvolanie, o čom bol žalobca správcom dane aj náležite poučený.

V danej veci rozhoduje ako odvolací orgán Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky (od 01. januára 2012 Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky) a voči jeho rozhodnutiu zákon (v tom čase zákon č. 511/1992 Zb.), sa už nemožno odvolať (§ 48 zákona č. 511/1992 Zb.), ale takéto rozhodnutie podlieha súdnemu prieskumu v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti OSP. Správny súd v rámci danej žaloby nemôže preto preskúmať rozhodnutie Daňového úradu Kežmarok ako prvostupňového orgánu, nakoľko k takémuto preskúmaniu nie je daná právomoc súdu, ale je daná právomoc správneho orgánu vyššieho stupňa.

Žalobca zákonom danú možnosť podať odvolanie proti zhora označeným platobným výmerom síce využil, avšak, ako vyplýva z obsahu spisového materiálu, len čo do odôvodnení rozhodnutí. Toto odvolanie Daňový úrad Kežmarok rozhodnutím z 24. júna 2009 č. 716/230/15450/09/Paye zamietol podľa § 47 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb., ako odvolanie smerujúce len proti odôvodneniu rozhodnutia bez toho, aby bol súčasne napadnutý jeho výrok.

Iba v prípade podania riadneho odvolania žalobcu čo do výroku rozhodnutí správcu dane by rozhodovalo Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky (od 01. januára 2012 Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky) a až jeho právoplatné rozhodnutie by bolo možné napadnúť žalobou na správnom súde a len takéto rozhodnutie by bolo možné preskúmať súdom podľa druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 a nasl.). Takéto odvolanie ani žalobu však žalobca v zákonom stanovených lehotách (§ 46 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. a § 250b ods. 1 OSP) nepodal a nenapadol ani rozhodnutie Daňového úradu Kežmarok rozhodnutím z 24. júna 2009 č. 716/230/15450/09/Paye s tvrdením, že jeho odvolanie nesmerovalo len do dôvodov, ale aj do výroku platobného výmeru a oboch dodatočných platobných výmerov.

Z obsahu spisu krajského súdu tiež nesporne vyplýva, že žalobca, byť zastúpený kvalifikovaným advokátom, na výzvy súdu podaním doručeným Krajskému súdu v Prešove dňa 12. mája 2010 (č. 1. 18) ani podaním doručeným 16. novembra 2010 (č. 1. 36) nielen, že neodstránil nedostatky svojho podania zo 17. augusta 2009, ale naďalej poukazoval len na prvostupňové rozhodnutie žalovaného a zotrval na svojom žalobnom petite, že žiada zrušiť rozhodnutia Daňového úradu v Kežmarku č. 716/230/2963/09/Paye, 716/230/3016/09/Paye, 716/230/3003/09/Paye z 09. februára 2009.

Za týchto okolností skutočne konanie trpí prekážkou, ktorá bráni vecnému prejednaniu podania žalobcu adresovaného Krajskému súdu v Prešove proti rozhodnutiam Daňového úradu Kežmarok. Ako už je zdôraznené vyššie, je tomu tak preto, že až právoplatné rozhodnutie o odvolaní vydané daňovým (finančným) riaditeľstvom je preskúmateľné súdom na základe žaloby podľa druhej hlavy piatej časti OSP.

Aj vzhľadom na uvedené Krajský súd v Prešove postupoval správne, keď konanie podľa ustanovenia § 250d ods. 3 OSP zastavil.

Nakoľko rozhodnutia Daňového úradu Kežmarok ako prvostupňového správneho orgánu nie sú preskúmateľné súdom v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP, pretože nespĺňajú predpoklad uvedený v ustanovení § 247 ods. 2 OSP teda, že nejde o rozhodnutia, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudli právoplatnosť, nemohla byť opodstatnená ani námietka žalobcu vznesená v odvolaní, že krajský súd rozhodol na ústnom pojednávaní dňa 23. septembra 2011 o 09:10 hod. (č. 1. 56) bez účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí sa elektronickým podaním došliým

krajskému súdu dňa 23. septembra 2011 o 08:49 hod. (č. I. 61) ospravedlnili, a to žalobca z dôvodu práceneschopnosti, o ktorej nepredložil žiaden doklad, a právny zástupca z dôvodu kolízie s výsluchom v trestnej veci, ktorú taktiež nedoložil nijakým dokladom. Námiетка žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom je neopodstatnená nielen preto, že žalobca svoju práceneschopnosť nepreukázal, ale najmä preto, že konanie o žalobe bolo potrebné uznesením podľa § 250d ods. 3 OSP zastaviť z dôvodu, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom a v takom prípade krajský súd ani nebol povinný nariadiť pojednávanie. Pojednávanie v správnom súdnictve nariaďuje krajský súd zásadne na meritórne prejednanie a rozhodnutie veci (§ 250g OSP), ak nie sú splnené podmienky vybavenia žaloby podľa § 250f OSP, t. j. nie je daná možnosť rozhodnúť o žalobe rozsudkom bez nariadenia pojednávania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preto odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu podľa 250ja ods. 3 veta prvá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP, keďže žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli a ani mu zo zákona náhrada trov konania neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o u z n e s e n i u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková